

[Finansministeren.]

bureauet. De erfaringer, der er gjort hidtil, tyder ikke på, at eksekutivbureauets udkast uden videre bliver gennemført i den forelagte form.

Desuden har jeg fået en mere indgående orientering om de forslag, man kan vente komiteen vil rette til Danmark, og såvel regeringen som det udenrigspolitiske nævn er indgående blevet orienteret herom. Det må være forsvarligt allerede nu i store træk også at give rigsdagen et billede af dette for os så afgørende forhold.

Baggrunden for 12 mands komiteens nedsettelse var den følelse, at den internationale situation gør det ønskeligt at fremme udviklingen af forsvarsberedskabet indenfor Atlantpactorganisationen, idet der på væsentlige punkter — særlig landstyrker og flyverstyrker — er behov for væsentlige forøgelse i det vestlige forsvar, for at der kan være den balance, som er en af betingelserne for en sikring af freden, så længe vi lever under den beklagelige tilstand, at store dele af verden er delt op i to grupper, mellem hvilke der endnu ikke består den forståelse og gensidige tillid, som i det lange løb er det eneste sikre grundlag for freden, og som vi derfor uopholdelig må stræbe efter at finde frem til.

En forøgelse af forsvarsindsatsen vil i dag for de fleste europæiske landes vedkommende komme samtidig med en forringelse af deres bytteforhold, der er opstået som følge af den prisstigning for råstoffer, som Koreakrigen og også det seneste års rustningsanstrengelser har fremkaldt. Dette problem er velkendt fra Danmark, men selvom vi på dette område hører til de hårdest ramte, er vi ingenlunde de eneste. Det ville være beklageligt, om en ny forsvarsanstrengelse skulle fremkalde alvorlige økonomiske forstyrrelser, fornyelse af inflationen eller sociale tilbageskridt og en betydelig indskrænkning af den økonomiske frihed. Derfor har komiteen fået den opgave at undersøge, hvorledes det militære behov bedst muligt kan forenes med de økonomiske muligheder, og det er også understreget, at man skal tage den politiske stilling i de forskellige lande i betragtning.

Det har altså drejet sig om en kombineret militær, økonomisk og politisk afvejningsopgave, og formålet skulle være at lægge et program for den fremtidige forsvarsopbygning, som er realistisk i den forstand, at man kan vente, at det vil blive gennemført i de forskellige lande uden at give for store forstyrrelser i økonomisk, social og politisk henseende. Gratis er det naturligvis

ikke at forøge forsvarsberedskabet, der jo for den vestlige verden i modsætning til den østlige var stærkt reduceret lige efter krigen.

Komiteen har indhentet et betydeligt materiale fra de forskellige lande om deres økonomiske forhold og om deres militære programmer. Dette materiale er blevet undersøgt dels af en stab af økonomiske eksperter og dels af en stab af militært sagkynige, og derefter har der været en speciel drøftelse af programmerne og deres økonomiske konsekvenser for hvert af de 12 lande for sig.

Drøftelserne er foregået på den måde, at komiteens eksekutivbureau, d. v. s. medlemmerne fra USA, England og Frankrig, som var valgt dertil, har drøftet hvert lands program sammen med repræsentanten for det pågældende land. Ved drøftelsen af programmerne for de tre lande, der er repræsenteret i eksekutivbureauet, har der også været en fjerde repræsentant med, nemlig for USAs vedkommende Italien, for Englands vedkommende Belgien og for Frankrigs vedkommende Danmark.

Efter disse specielle undersøgelser og drøftelser skal nu selve rapporten affattes. Det bliver naturligvis en fortrolig rapport, der bliver tilstillet de enkelte landes regeringer, og som senere skal drøftes i sammenhæng på Atlantpagtrådets møde i Lissabon i februar næste år. Det vil imidlertid være berettiget at antyde visse hovedtræk af rapportens problemstilling og specielt det, der vedrører Danmark, da det er ønskeligt, at vi fra dansk side kan tage stilling hertil inden rapportens endelige affattelse, således at de danske synspunkter kan blive taget i betragtning.

Rapporten vil indeholde en diskussion af de militære problemer, der foreligger. Der vil næppe komme større ændringer i de programmer, som hidtil er lagt for forsvarets opbygning, selvom de på visse punkter vil blive affasset efter de erfaringer, der er indhøstet siden deres opstilling. Endvidere vil rapporten naturligvis diskutere de økonomiske muligheder, og bortset fra de generelle overvejelser vedrørende sammenhængen mellem det militære og det økonomiske vil der komme en række forslag til de enkelte lande, og det er disse forslag, det for Danmarks vedkommende er ønskeligt allerede nu i de store hovedtræk at tage stilling til.

Forslagene til de enkelte lande indeholder dels forskellige militære punkter af mere eller mindre speciel karakter, dels visse generelle økonomiske henstillinger vedrørende omfanget af den forsvarsbyrde, som komiteen efter sine overvejelser har fundet det